

A lakosság érdekében

Országos határozatok írják elő üzemek és kisipari szövetkezetek számára a lakosság javító és szolgáltatási igényeinek kielégítését. A megyei tanács minap megtartott ülése felmérte az elmúlt időszak munkáját. Az értékelés mindenképpen megelégedő.

Természetesen elsősorban az érdekelt vállalatok és kisipari szövetkezetek vezetői számára fontos. Arról van szó ugyanis, hogy a helyi iparpolitikai tervben mutatkozó elmaradásnak elsősorban szemléltető oka van. A kijelölt állami vállalatok és kisipari szövetkezetek vezetői a könyvekből és kényelmeiből megadást választják; a lakosság kiszolgálása helyett, javítások helyett új áruk termelésére rendezkednek be. Erre bőven van példa. A Hajdú-Bihar megyei Textilfeldolgozó Vállalat igazgatója bezáratta a értékes férfiszabóság üzlet-műhelyét, a ruhajavításokat nem szervezte meg. A Hajdú-bihari Faipari Vállalat asztalosüzemét vett át az építőipartól azzal, hogy megszervezhesse a bútorok javítását. Az elmúlt esztendő alatt azonban alig-alig javított ki néhány darab bútor. Építőipari, kisipari szövetkezeink nagy lendülettel építik az új lakásokat, de elfeledkeznek a magánházak tatarozásáról, javításáról. Az úgynevezett GELKA (Gépipari Elektromos Karbantartó Vállalat) nem hozta létre vidéki javítóhálózatát csak a debreceni központot fejlesztette, s így a tavoli községekben beszállított televízió készülékek az üzemeltetésükre csak rongálódnak, nem beszélve arról, hogy hosszú a javítási idő.

A példaként talán elég ennyit. Világosan utalnak arra, hogy feltétlenül szükség van a vezetők szemléletének gyökeres változására. A lakosság nem azt várja tőlük, hogy versenyben termeljenek a nagyüzemekkel, hanem azt, hogy javító, szolgáltató munkával segítsenek megoldani a hétköznapi gondjaik megoldásában. Sokszor hangzatosabban, de legfőbb ideje, hogy a minisztériumok és a megyei tanács vegrehajtó bizottsága érvenyt szerezzenek a fontos és kötelező határozatoknak.

A gazdasági vezetők helytelen szemléletéből fakadó kár csak növekszik akkor, amikor a helyi tanácsok nem fordítanak kellő gondot területük szolgáltató és javító iparának fejlesztésére. A Berettyóújfalui Járási Tanács Vegrehajtó Bizottsága mind ez ideig nem tárgyalta meg a helyi iparpolitikai terveket, a megyei tanácsulés 1962-ben hozott határozata ellenére. A Hajdúböszörményi Városi Tanács Vegrehajtó Bizottsága röviden, szóbeli előterjesztésben tárgyalta a problémát. Feltehetően nem véletlen, hogy Hajdúböszörményben már két éve húzódik a GELKA javító-részlegének megszervezése.

Van eset, amikor az ügyintézési bürokrácia állít akadályt. Így történt ez a Polgári Járási Tanács Vegrehajtó Bizottságánál is. A községben feltétlenül szükség volt egy rádió és televízió javító műhelyre, a helyi kisipari szövetkezet vállalta a munkát, a megfelelő helyiség is rendelkezésre állott, a tanácsnál mégis egy hosszú esztendőig tartott, amíg kiadták a helyiségkiutalási határozatot.

Rendkívül fontos, hogy a helyi tanácsok gondot fordítsanak a helyi iparpolitikai tervek végrehajtására. Nemcsak azért, mert erre megfelelő határozat van, hanem mindenképp azért, mert ezt a lakosság érdeke követeli.

S. I.

Megegyezés Bamakóban
Szombaton 0 órától tűzszünet az algériai-marokkói határon

Bamako (AFP) A Bamakóba egybehívott értekezlet első napja anélkül telt el, hogy a két szembenálló fél találkozott volna egymással. Az előkészítő tárgyalások kedden a késő éjszakai órákig folytak.

A Mali Köztársaság elnökének szóvivője kedde este hivta össze a sajtó képviselőit. Bejelentette, hogy a szerdára virradó éjszaka nem lesz négyes találkozó, és a következő megbeszéléseket Hailé Szelasszié császár és Modibo Keita elnök mindaddig folytatja, amíg a mindkét fél részére elfogadható kompromisszumos megoldásra alkalmas helyzet ki nem alakul.

A keddi kettős és hármas megbeszélésen jól tájékozott források szerint előtérben az az indítvány volt, hogy

létesítsenek senki földjét a vitatott térségben, ahonnan a szembenálló felek erői kivonulnának, hogy átadják a helyet egy afrikai erőkből álló kontingensnek.

E javaslat elfogadásával a harcok megszűnnének, és automatikusan háttérbe kerülne a határkérdés, amelyben a gyors megállapodás kevésbé valószínű.

Szerdán délelőtt először ült össze a négy államfő: Ben Bella, II. Hasszán, Hailé Szelasszié és Modibo Keita, hogy megtárgyalja az algériai-marokkói határviszály rendezésének lehetőségeit. A találkozó a négy külügyminiszter is részt vett.

Az első négyes találkozó 45 percig tartott, majd Ben Bella és II. Hasszán visszatért szálláshelyére. Modibo Keita és Hailé Szelasszié folytatták a tanácskozást az algériai, illetve a marokkói külügyminiszterrel.

A kommentárok a bamakói légkört szerdán délelőtt általában „enyhülőnek” ítélték meg. Kiemelték azonban, hogy Ben Bella és II. Hasszán, valamint Hailé Szelasszié és Modibo Keita tervezett közös ebédjét lemondták, és a dele-

gációk külön-külön érkeztek. Este érkezett hírek viszont már arról számoltak be, hogy Bamakóban hivatalosan bejelentették:

megegyezés született a marokkói-algériai határviszály rendezésével foglalkozó négytataimi csúcsertekezleten. Ben Bella algériai elnök és II. Hasszán marokkói király aláírta az egyezményt, amelynek értelmében november 2-án 0 órától tűzszünetet rendelnek el az algériai-marokkói határon.

Debrecenben a Landler Jenő utcai bölcsődében 95 apróság tölti napjait gondtalanul, — gondos felügyelet mellett. Három csoportban 14 gondozónő vigyáz rájuk. Játsszanak, mesét hallgatnak, pihennek és nem utolsósorban naponta négyszer bőségesen táplálkoznak.

Új ipari övezetet jelöltek ki Debrecenben
Ötmilliárdos beruházás — komplex ipartelepítés

A Debrecen Városi Tanács épületében szerdán délután jelentős tanácskozást tartottak a város további iparosításá-

ról. A tanácskozáson dr. Barta Károly, a városi tanács vb-elnökhelyettese üdvözölte a budapesti és debreceni szakembereket, akik között ott voltak minisztériumok, tervezővállalatok képviselői is, majd Kalata Gyula, az EM Város-építő és Tervező Vállalat főmérnöke adott tájékoztatást.

Három térképen szemléltetően mutatták be azt a nagyszabású tervet, amely a város további iparosításának újabb lendítője lesz. Az elfogadott városrendezési terv szerint, amelyet még 1961-ben készítettek, nem gondoltak arra, hogy rohamosan nagyarányú iparfejlesztést ér el Debrecen. Ezt az eredetileg megállapított területet továbbra is fenntartják ipari tartá-

rást, de a harmadik ötéves terv ipari beruházásaira új területet választottak. Ez a város nyugati részén, a 33-as út és a Kiszhegyesi út közötti résznek a téglagyár mögötti területet,

amelynek 90 százaléka ma szántóföldi művelés alatt van.

A kijelölt nyugati iparterület 327 hektárral, amelyből 200 hektáron már a harmadik ötéves tervben ipartelepítések. Az ismertetett tervek szerint az ország vidéki városai közül elsőnek Debrecenben valósítják meg a komplex ipartelepítést, ami jelentős népgazdasági előnyökkel jár. Több ipartelep épül a kijelölt helyeken — többek között 55 hektáron vegyipari gépgyár, további területeken műanyag-feldolgozó gyár, poliszter üzem, üveggyár, háztárgyi, cementipari üzem, bútorgyár s valószínűleg élelmiszeripari üzemek. A létesítmények behatárolási összege a közművelés és az ipartelepítéshez tartozó lakásokkal együtt eléri az ötmilliárd forintot. A lakóövezetet a gyáraktól erdőszáv választja majd el.

A tanácskozáson a szakemberek hasznos észrevételeket tettek. Legtöbbben azt hangsúlyozták, hogy ilyen nagy jelentőségű beruházáshoz egy szervezet kellene létrehozni, amely irányítaná az új ipartelep beruházásainak munkaszámtervezését.

Még ebben az évben
1325 holdon telepítenek szőlőt és gyümölcsöszt a megyében

Az ötéves terv feladatainak jóváhagyása során a megyei tanács vegrehajtó bizottsága határozatot hozott, hogy a homoki területek jobb hasznosítása érdekében jelentősen növelik az eredeti elképzelésekhez viszonyítva a szőlő- és gyümölcsös telepítést megyénkben. Ennek a gondolatnak a szem előtt tartásával hozták meg a végleges határozatot, amely szerint a termelőszövetkezetekben a második ötéves tervben 4000 holdon telepítsenek gyümölcsöszt és 2000 holdon szőlőt. Az első két esztendőben a kevés szaporítóanyag, a nem megfelelő minőség és bizonyos mértékben a felkészületlenség miatt — elmaradtak a munkákkal. Az ötéves terv első felében — az idei tavaszi telepítést is figyelembe véve szőlőt 442 holdon, gyümölcsöszt pedig 1417 holdon telepítettek.

A tavaszi teendőket általában szakszerűen és jól végezték el a közös gazdaságokban. Ezt mutatja az is, hogy szőlőből a megeredés 92 százalékos, ami jóval felette van az országos átlagnak. A gyümölcsösökben is 90 százalékos a megeredés. A fiatal fák gondozása, illetve a termelés azonban már sok helyen kifogásolható. A köztes termelést több tsz-ben túlzásba viszik. Nem tartják be a fák tövétől számított 2—2 méteres távolságot. A fiatal fák fejlődésére károsan hat a túlzott mértékű köztesnövény-termesztés annál is inkább, mert ezek a talajok táp-

anyagban szegények, rossz a víztartó képességük.

A Földművelésügyi Minisztérium az őszi telepítésekhez szőlőből 640 holdra, gyümölcsösből pedig 700 holdra biztosított szaporítóanyagot. Szőlőből az olasz rizling, a piros szilvka és a saszla foglalja el a legnagyobb területet. Figyelembe vették a korábbi telepítéseket, az érési időt az elosztásnál, hogy az étkészési szőlőből maradt mennyiséget jó borfajtákkal vegyesen feldolgozva értékesíthessék a termelőszövetkezetek. A talajadottságok figyelembevételével igyekeztek kialakítani az őszi telepítéseknek a táj körzeteket. Összesen 240 holdon málnát, 150 holdon őszi ba-

rackot, 110 holdon almát telepítenek.

Az őszi telepítésekhez javában folyik az előkészítés. Közel 1000 holdat forgattak meg eddig a kijelölt termelőszövetkezetekben nagy teljesítményű gépekkel, megkezdődött a szaporítóanyag szállítása is.

Valamennyi termelőszövetkezet úgy készült fel a munkákra, hogy december 5-én végezzék a telepítést. A telepítés körültekintő szakmai irányítást, ellenőrzést követel. Mivel erre még nincs meg minden tsz-ben az erre alkalmas vezető kertész, járási és állami gazdasági szakemberek segítenek a következő hetekben.

„Laosz békeje nincs biztosítva“

Souvanna Phouma Moszkvába érkezett

Moszkva (TASZSZ) Souvanna Phouma herceg, a laoszi koalíciós kormány miniszterelnöke feleségével együtt szerdán a szovjet fővárosba érkezett.

A Vnuokovi repülőtéren Nyikita Hruscsov szovjet miniszterelnök és felesége fogadták a vendégeket. A fogadásnál jelen voltak más szovjet vezető személyiségek és a diplomáciai képviselők vezetői is.

Nyikita Hruscsov és Souvanna Phouma beszédet mondott. A vendéget üdvözölve Hruscsov kijelentette: „Alkalmuk volt meggyőződni arról, hogy a szovjet emberek a szimpátia és tisztelet érzéseit átadják a laoszi nép iránt”. A szovjet kormányfő hangsúlyozta, hogy „a Szovjetunió a béke és a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének politikájához híven, következetesen szikraszáll a genfi egyezmények szigorú betartásáért, mivel ezek a megállapodások jó alapot biztosítanak Laosz békés független és semleges államként való fejlődéséhez”.

Souvanna Phouma tolmácsolta a laoszi nép baráti üdvözlését a Szovjetunió népehez. Hangoztatva, hogy a Szovjetunió baráti ország, a genfi értekezlet társelnöke. A herceg kijelentette: tájékoztatni óhajítja a szovjet kormányt azokról a súlyos problémákról, amelyekkel hazája szembeke-

relt.

„Laosznak egyelőre sem békeje, sem pedig stabilitása nincs biztosítva” — mondta.

Befejezésül Souvanna Phouma hangot adott annak a reményének, hogy Moszkvában a szovjet kormány segítségével eredményeket ér el az országával kapcsolatos problémák megoldásában.

Hruscsov fogadta a francia szocialista párt küldöttségét

Moszkva (MTI) Nyikita Hruscsov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára kedden fogadta a francia szocialista párt küldöttségét, amely Guy Mollet főtájkár vezetésével az SZKP Központi Bizottságának meghívására a Szovjetunióban tartózkodik.

Az elvtársi légkörben lezajlott megbeszélés során több nemzetközi kérdéssel szó esett. Később az SZKP Központi Bizottságának elnöke vácsorát adott a küldöttség tiszteletére. A vácsorán jelen voltak a küldöttség tagjai Guy

Mollet vezetésével, az SZKP képviselőiben megjelent Hruscsov, Brezsnyev, Kirilenko, Koszigin, Podgornij, Szerenik, az elnökség tagjai; Jefremov, az elnökség póttagja, továbbá Andropov, Gyemincev, Iljicsov, Paljakov, Ponomarjov, Rudakov, Selepín és Tyitov, a központi bizottság titkárai.

A vácsorán Hruscsov és Guy Mollet mondott pohárköszöntőt.

A két párt megbeszéléseit a vácsora után folytatták.

Intézkedések a KGST-országok fémkohászatának fejlesztésére

Bizottsági ülés Budapesten

Október 24 és 30 között tartották Budapesten a Kétszoros Gazdasági Segítség Tanácsa fémkohászati állandó bizottságának tizenötödik ülését. A tanácskozáson a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szovjetunió és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság küldöttsége vett részt. Megfigyelőként jelen voltak a Vietnami Demokratikus Köztársaság

és a Kínai Népköztársaság képviselői. Az állandó bizottság a tanács tizenötödik ülésén határozatainak teljesítésére, a KGST-országok fémkohászatának fejlesztésére irányuló intézkedéseket dolgozott ki, jóváhagyta a 1964. évi munkatervét, és megvizsgált egyéb kérdéseket. A bizottság ülése a teljes és kölcsönös megértés, testvéri együttműködés légkörében zajlott le. (MTI)

1 PERC

KÜLPOLITIKA

SZÜKSÉGTLEN KOCKÁZAT

Hruscov interjúja változatlanul a nemzetközi érdeklődés központjában áll. A különböző sajtószerzők bőven foglalkoztak a szovjet kormány új fontos megállapításával. Kommentáltak a német kérdéshez fűzött megállapításait, és éppen egy nyugatnémet lap, a Stuttgarter Zeitung így foglalta össze a szovjet álláspontot: „a szovjet miniszterelnök ismét követeli a békeszerződés megkötését”. A japán sajtó különösen azt a részt emelte ki, amely a moszkvai részleges atomcsend-szerződésre vonatkozik. Az angol lapok viszont a legnagyobb teret annak a résznek szentelték, amelyben Hruscov leszögezte: a szovjet kormány az elhatározása, hogy nem vállal szükségtelen kockázatot azért, hogy embert küldjön záros határidőn belül a holdra.

Erről a kérdéssel már hosszabb ideje vita folyik az Egyesült Államokban. Politikusok, tudósok különböző szempontból vetették fel a problémát. Az amerikai holdprogram a képviselőház elé is került, mivel a Kennedy-kormányzat 5,7 milliárdos költségvetés megválasztását kérte erre a célra a kongresszustól. Az elgondolás támogatói főleg azzal érveltek, hogy a Szovjetunió diktálja a világ sorsát, és ezért az Egyesült Államoknak el kell fogadnia a kihívást. Erre most csattanós választ adott a szovjet kormányfő, Joszaf, a Daily Herald többek között így írt: „Hruscov okos, gyakorlatias szellemű gesztussal futja le a holdrepülési versenyt, ezt a leghasznosabb és legvégső gazdasági következményekkel járó nacionalista játékot.”

Az egész problémához pedig kommentár helyett idézzük egy másik angol újság, a Daily Mirror megjegyzését: „Kennedynek is illene realiztikus módon kellen gondolkodnia.” (S. E.)

A szovjet tudományos élet új sikereiről számolt be Keldis akadémikus a szakszervezetek kongresszusán

Sugár András, az MTI moszkvai tudósítója írja: A szovjet szakszervezetek 13. kongresszusának szerda délelőtti ülésén felszólalt Msztyiszlav Keldis akadémikus, a tudományos akadémia elnöke. Keldis beszámolt a szovjet tudósok legújabb eredményeiről. Elmondta, hogy a szovjet tudósok nemrég optikai kvantumgenerátor segítségével megvizsgálták a hold felszínét. A kvantumgenerátorokra igen nagy szerep vár az orvostudományban, az energia drót nélküli továbbításában és a tudomány és technika sok más területén — mondta.

Ugyancsak beszámolt arról, hogy a tudósoknak sikerült 40 millió Celsius fok hőmérsékletű plazmát az eddigieknél sokkal hosszabb ideig, a másodperc viszonylag hosszú tört részéig „életben tartani”.

Részletesen beszámolt Keldis akadémikus a szovjet műanyagkémia legújabb eredményeiről, majd elmondta: jól halad a mesterséges gyémánt előállítás. Ma már több mesterséges gyémántot állítunk elő — mondta —, mint amennyi természetes gyémántot bányásznak Jakutföldön. Ráadásul hozzátehetem, hogy a mesterséges gyémánt önköltsége sokkal alacsonyabb, mint a természetesé. Keldis kijelentette: ma már teljesen világos, hogy az ország távolabb fekvő részeinek áramellátására atomerőműveket kell építeni.

Ugyancsak a délelőtti ülésen szólt fel Ignatyij Novikov, a minisztertanács elnökhelyettese, aki a beruházások, az ipari építkezések problémáiról beszélt. Elmondta, hogy a legutóbbi szakszervezeti kongresszus óta több mint 4000 nagyzütemet építettek fel a Szovjetunióban.

A külföldi delegátusok közül felszólalt Maria de los Angeles, a kubai szakszervezeti központ végrehajtó bizottságának tagja. Hálás köszönetet mondott a Szovjetunióknak, személy szerint Hruscovnak azért a segítségért,

amelyet a természeti csapások, a tajfun sújtotta Kuba népének nyújtott.

Felszólalt az ülésen Szvetovzar Vukmanovics-Tempo, a jugoszláv szakszervezeti szövetség elnöke. Vukmanovics részletesen méltatta a moszkvai atomcsend-szerződés nagy jelentőségét, majd kijelentette: fokozni kell a szakszervezetek tevékenységét a békes együttműködés politikájának érvényesítéséért. Vukmanovics szót a nemzetközi tapasztalatokra nagy jelentőségéről, és kijelentette, hogy a világ egyetlen részében sem lehet sikerrel megoldani a súlyos problémákat, ha bárki a többiekkel elszigetelten, önmagába zárkózva kísérli meg a kérdések megoldását.

Az ülésen felszólalt a koreai, a mongol és az indonéz szakszervezetek képviselője is. Szergej Kurasov szovjet egészségügyi miniszter elmondta, hogy a Szovjetunióban világszerte a legmagasabb a születési és a legalacsonyabb a halálozási arányszám.

(MTI) A kongresszus szerda délutáni ülésén felszólalt Dimitrij Usztyinov, a szovjet minisztertanács elnökhelyettese. Közölte, hogy a nemskára befejezik a hétéves terv utolsó két évére, 1964-re és 1965-re szóló gazdasági terv kidolgozását, s máris megkezdődött a következő ötéves terv (1966—1970) kidolgozása.

A délutáni ülésen felszólalt Nyikolaj Bajbakov, a minisztertanács köolaj és vegyipari állami bizottságának elnöke. Bejelentette, hogy a legutóbbi szakszervezeti kongresszus óta eltelt négy esztendő alatt 230 vegyipari nagyzütem létesült. A Szovjetunióban 1959-től 1962-ig 61 százalékkal fokozódott a vegyipar termelése, míg az Egyesült Államokban ez az arány mindössze 42 százalékos volt. Bajbakov bejelentette, hogy

az Egyesült Államokat a közlekedésben és a Szovjetunió már néhány éven

belül feltétlenül utoléri, és maga mögött hagyja.

A külföldi vendégek közül felszólalt a kongresszuson a japán, a finn, az algériai, a ghanai szakszervezetek képviselője, továbbá két nemzetközi szakszervezeti központ, az arab szakszervezeti szövetség és a latin-amerikai dolgozók szövetségének megbízottai. Az arab szakszervezetek nemzetközi szövetsége csatlakozott Oroszországhoz. Az üdvözlőt ezt a jubileumot a Szovjetunió összes népe nagy ünnepének nevezi. Az üdvözlőt rámutat, hogy Kirgizia a forradalom után

Csehszlovákia 1964-ben tagja lesz a Biztonsági Tanácsnak

Szerdán közölték, hogy megállapodás született a Biztonsági Tanács hatodik nem állandó mandátuma betöltésének kérdésében. A megállapodás értelmében Csehszlovákia és Malaysia megosztja egymás közt a két évre szóló mandátumot, mégpedig úgy, hogy 1964-ben Csehszlovákia, 1965-ben pedig a Malaysia Államszövetség lesz tagja a Biztonsági Tanácsnak.

Kádár János üdvözlötte Max Reimannhoz

Kádár János elvtárs táviratban üdvözlötte Max Reimann elvtársat, Németország

Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkárát 68. születésnapja alkalmából.

Száz éve csatlakozott Kirgizia Oroszországhoz

Szovjet vezetősérek üdvözlötte

Moszkva (TASZSZ) Az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa és kormánya üdvözlötte a Kirgiz Köztársaság dolgozóit az alkalmából, hogy Kirgizia száz évvel ezelőtt önkéntesen csatlakozott Oroszországhoz. Az üdvözlőt ezt a jubileumot a Szovjetunió összes népe nagy ünnepének nevezi.

Az üdvözlőt rámutat, hogy Kirgizia a forradalom után

fejlett gazdasággal, korszerű tudománnyal és magas kultúrával rendelkező, virágzó szocialista köztársaság lett. Ez a kommunista párt lenini politikája diadalának nagyszerű bizonyítéka, a szocialista rendszer nagy életrejeéről, valamint a szovjet népek megbontathatlan barátságáról tanúskodik.

Az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa és kormánya biztos abban, hogy a kirgiz nép a továbbiakban is méltóképpen képviseli részét a kommunizmus felépítéséért folytatott harcban.

A jubiláló köztársaságot Lenin-renddel tüntették ki.

CSOMBE ISMÉT FELBUKKANT

Elisabethville (AFP) A benyolult kongói belpolitikai helyzetet Csombe volt katangai bábelnök ismét saját céljaira próbálja felhasználni. Az egyik katangai lapnak adott telefonnyilatkozatában Csombe kijelentette, „nem áll módjában visszavonulni a politikai életről”.

Megmutatták az újságíróknak az Ausztriában visszatartott magyar műkincsek egy részét

Bécs (MTI). Minthogy az A „helyszíni szemle” természetesen nem erősítette meg egyes szenzációjahajszó lapok korábbi híreit, amelyek szerint Rembrandt- és Tintoretto-képek vannak ott. (Ezt magyar részről soha nem is állították.) A polgári lapok most általában igyekeznek bagatelizálni az ügyet, mondván, hogy művészeti szempontból nem nagy értékű képekről van szó. Azt azonban

ezek az orgánok sem hallgathatják el, hogy a képeknek a magyar művelődéstörténet szempontjából kétségkívül jelentősége van.

A Volksstimme megállapítja: a nyugatnémet Riegelt emlékeztetés szombati sajtókonferenciája, amelynek eredményeként a magyar festmények újra az érdeklődés homlokterébe kerültek, „hatóságainkat olyan idegesre tette, hogy Riegelt azonnal kiutasították Ausztriából”.

Az Osztrák Kommunista Párt lapja hangsúlyozza, hogy „az osztrák kormány az SS által elrabolt értékeket zsarolásra kívánja felhasználni”. Mint ismeretes, a képek mind ez ideig azért nem kerültek vissza jog szerinti tulajdonosuk, a magyar állam birtokába, mert az osztrák kormány a két állam vagyonjogi tárgyalásainak körébe vonta ezeket az értékeket, holott erre — az idevonatkozó nemzetközi szerződések értelmében — semmi jogalapja nincsen.

A polgári Neues Österreich keddi Alt-Aussee-i bányalátogatásról tudósítva leszögezi: az emellett több ott heverő képből az újságírók csak 300-at láthattak, bár az osztrák hatóságok hivatalosan megerősítették, hogy a bányában további több mint 800-ot rejtőznek. „Azt a hivatalos megállapítást, hogy az újságírók által meglátogatott térben valamennyi, a bányában őrzött kép megtalálható, mindenesetre némi bizalmatlansággal kell fogadnunk” — hangsúlyozza a Neues Österreich.

Az osztrák szocialista párt-vezető közelálló Express szerda esti kiadásában leszögezi: „az a tény, hogy a képek visszaadása érdekében az 18 éve eredménytelenül tárgyalnak, mégis csak amellett látszik szólni, hogy a festmények értékesek. Akárhogyan áll is a dolog, az is tény, hogy ez volt az első alkalom, amikor a közvélemény képviselőit beengedték abba a sóbányába, ahol a náci hatalom birtokosainak egész Európából összerakott értékeit annak idején elrejtették”. Bár a szerdai bécsi lapok arról írnak, hogy az osztrák kormány most hajlandóan mutatkozik 135 olyan kép visszaszolgáltatására, amelynek tulajdonjogát már tisztázták, hivatalos osztrák részről szerdai még semmi erre vonatkozó közlést nem tettek.

(Folytatjuk)

JACK LONDON:

TÜZES napsugár

TIZEDIK FEJEZET

Az idő múlt, és Napsugár folytatta szerencsés útját. De ez a játék új stádiumba jutott. Az a hatalomvágy, amely idáig szerencsés játékában és nyereségben merült ki, lassankint átalakult hatalomvágygá oly célból, hogy bosszút álljon. Sok ember volt San Franciscóban, akiket rovárra vett, és hol itt, hol ott volt alkalma villámszerű lecsapásokkal törleszteni. Nem kért és nem adott kegyelmet. Az emberek félték tőle és gyűlölték, és senki sem szerette, ügyvédje, Larry Hegan kivételével, aki életét adta volna érte. De ő is volt az egyetlen ember, akivel Napsugár bizalmas viszonyban volt, noha a legbarátságosabb pajtási viszonyban volt azokkal, a durva és elvtelen politikusokkal, akik a Riverside klubban az urak voltak.

Másrészt San Franciscó nagatartása is megváltozott Napsugár iránt. Míg Napsugár az ő kíméletlen kalózszerzővel kész veszedelem volt a konzervatívabb tözdejtékö sokra nézve, mindamellett oly komoly veszedelem volt, hogy örültek, ha békében hagyhatták. Már megtanította őket arra, hogy milyen helyes az alvó oroszánt nem háborogni. Sőt sokan, akik tudták, hogy nagy medvekarmai veszedelemmel fenyegetik őket, ha kinyúlna a kezét, még azt is megkísérelték, hogy kiegészítik és elnyerjék jóindulatát. Az Alta-Pacific bi-

zalmasan közeledett feléje, hogy újból beváltsák, amit ő azonban habozás nélkül visszautasított. Bosszút forralt e klubnak több tagja ellen, és amikor erre alkalom mutatkozott, nem kímélte őket. Még az újságok is, egyik két zsaroló lap kivételével, abbahagyták ócsárlását, és tiszteletteljesen írtak róla. Egy szóval úgy néztek rá, mint a sarkvidékről jövő óriásmedvére, amelyet legjobban a maga útjára hagyni. Amikor a gőzhajóársaságok ellen intézett támadást, azok egyhangúlag üvöltöttek ellene, azonban az ostar az ő kezében volt és a legvadabb verekezésben csúfosan elbánt velük. Charles Klunkner és a California and Altamont Trust Company megbuktatása intőjelül szolgált. Azonban ez elszigetelt eset volt, és a többiek bíztak erejükben és számukban, amíg Napsugár ennek ellenkezőjéről meg nem győzte őket.

Napsugár még mindig a legmerészebb spekulációkba volt elmerülve, mint például a kitorófélben levő japán-orosz háború, amikor a hajótözsdések tapasztalata és hatalma dacára kinyújtotta kezét a hajózás után, és valósággal a saját egyedüri javát tette az összes megszerezhető szállítási szerződéseket. A Csendes-óceánon alig volt olyan rozzant hajó, amelyet ne ő bérelt volna ki. Megváltotta Hegannak, hogy egyszer, ha már elegendő összeget nyert, el fog menni New Yorkba, és ki fogja köszörül-

ni azt a csorbát, amelyet a Dowsett, Letton és Guggenhammer-üggyben szenvedett. Meg akarta mutatni nekik, hogy milyen hatalmas fiú, és hogy micsoda hibát követtek el, amikor oly kevésbe vették. Mason Dede még mindig az irodában dolgozott. Napsugár nem kezdett vele több beszélgetést, nem vitakozott vele könyvekről, sem nyelvtanról. Napsugárnak semmi különösebb érdeklődése nem volt iránta, kellemes emlékként élt benne, mint egy oly öröm, amely a dolog természeténél fogva előtte mindörökké el volt zárva. És noha érdeklődése ilyképpen elszunnyadt, és minden erejét a végtelen harcok emesztették föl, ismerte hajának minden színárnyalatát, ismerte minden kis mozdulatát és testének minden vonalát, amint ezt jól szobott ruháin keresztül láthatta. Többiben, körülbelül hathónaponként emelte Dede fizetését, amíg végül havonta 90 dollárja volt. Ennél tovább nem mert menni, noha megette azt, hogy könnyített munkáján. Ezt Dede szabadságáról való viszatérése után tette meg és pedig úgy, hogy helyettesít nem bocsátotta el, hanem ott tartotta mellette kisegítőül.

Minél többet látta Dedét és minél inkább gondolta, hogy ismeri őt, annál megközelítettebbnek látta őt. Minthogy azonban nem volt szándékában megközelítenie, egyáltalán nem tekintette kellemtelen ténynek. Napsugár állapota nem ja-

vult az évek múlásával. Ez az élet nem volt jó reá nézve. Kezdtől elhízni és elpuhulni, és izmai szokatlan légyságot mutattak. Minél több cocktailt ivott, annál többet volt kénytelen inni, hogy elérje a kívánt hatást, a legmagasabbra fölszigazott idegesség csillapítását. Ezzel együtt járt a borivás is étkezéskor és a klubban az ebéd utáni hosszú ivások skót whiskyből és szódából. Azonkívül teste is szenvedett a mozgás hiányától, és tisztességes emberi társaság hiánya miatt erkölcsi ereje is kezdett hanyatlani. És nem volt semmi sem, ami segíthetett volna rajta.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Egy vasárnap késő délutánja Napsugár a piedmonti hegyek között talalta. Oakland mögött, az öböl túlsó oldalán. Mint rendszeren, egy nagy autóbán ült, noha ez alkalommal nem a sajátjában, hanem Swiftwater Billében, mint annak vendége. Ez a Bill valószínűleg kedvence volt a Szerencsének, aki azért jött le, hogy elköltsé azt a hetedik vagyonát, amelyet a sarkvidéki fagyos homokból kapott elő. Már legszebb úton volt ez a vagyon, hogy kövesse a már elköltött hatot. Ő volt az, aki Dawson első évében egész óceánját töltsé ki az ötvendolláros pezsgőnek, és aki, amikor vagyona vége felé járt, összevásárolta az egész tojáspiacot, tucatjával 24 dollárért, száztíz tucatot, hogy bosszantsa szeretőjét, aki a faképnél hagyta. És ugyancsak ő volt az, aki óriási díjakat fizetett a sebességi rekordok felérésére, és e célból külön vonatokat bérelt San Franciscó és New York között. Es itt volt megint „a pokolnak ez a szerencsésfia”, amint Napsugár nevezte őt, a régihez hasonló könnyelműséggel állva készen, hogy elköltsé legújabb vagyonát is.

Csiri
A napok
pen a terme
ügy jártam
tudunk elég
lasztottam a
velődéstől. C
volt ez, lega
Feltűnt u
köszeg szép,
gatója, s ugy
panaszoknál
set italoznak
mélto képet
sztesen a jó
hogy 230 szir
hogy a könyv
a haluban má
mény, amely
vatott szolgál
za. Mindezt k
Kézőbb k
— a sok szir
a művelődés
A művel
összefüggő d
szertartozását,
dékában, hog
bői Petőfi Te
nak baromfi
felnevelésére
ügy látszik
vart jövedelm
nem éri el a
jókora barom
jelölő az elk
kint a határó
mára, de a c
romfinak nem
egyebként par
Felvetődik
van itt a go
tenyésztés ere
gondozzák az
ményben járt
nyesztó tamf
Kérdeztem is
ennyi baromfi
hogy 60 assz
jó a tudás, el
Itt Nagyr
tetőállomásról
sem oktattak
nagyüzemi ta
sul veszi az
ügy helyzetén
No igen,
magyarazat —
napság a né
kál mükedve
táncgyűttes.
mozgalom és
lom, amely
hatását. Nem
előbbrevizik
ből következő
nyűlése.
Elhangzott
tői közül na
fontosságúnak
dolognak min
művelésével,
tatásával nem
már a termel
döntő fontoss
képtelen sa
aligha tud
eredményeket
Gazdálkodás
A dolgok mélt
is ilyen kett
nincs ilyen sa
művelődési m
dasági eredm
ha valóban ú
seink szerint
ket — s végül
előnyre épül
nos műveltség
nézet, a szocia
főbb jellemző
Nemrég ü
Hajdú-Bihar
Végrehajtó E
rozat szület
rint semmi m
ban szokásos
teknek, hómá
szükség volt
egy hétig, eg
haragó műve
dásra. Szóljon
művelődési m
Összegezve
lehet elmond
olyan népmá
amely a műn
lain belül m
gyakorlati éle
szertint alak
milyen szépm
végül is hiá
arról, hogy
mindent helyi
kell igazítani
lamilyen me
művelődési él
remteni —
minként formá
kezet dolo —
talános kultúr
tetni, ez egy
hogy nem a
gok szerint d
Másként e
got, a nagyrá
het legjobba
mondanivalót:
230 színházi
azért is puszt
lomány, me
nek a gondoz

Csirkeállomány ÉS SZÍNHÁZI BÉRLET

A napokban, amikor Nagyrábén voltam, tulajdonképpen a termelőszövetkezet gondját, helyzetét vizsgáltam, s úgy jártam egy kicsit, mint azok, akiket egyébként nem tudunk eléggé elmarasztalni, hogy tudniillik külön választottam a gazdasági életet — akarattal is — a művelődéstől. Csak a gazdasági kérdéseket vizsgáltam. Így volt ez, legalábbis eleinte.

Feltűnt ugyanis valami már az első pillanatban. A község szép, új művelődési otthonának mindig van látogatója, s ugyanekkor a vendéglős és a kocsmárosok arról panaszkodnak, hogy nem tudják a tervet teljesíteni, keveset itatolnak az emberek. Első látásra valóban a hírehez méltó képet mutatja a nagyrábei művelődésügy. Természetesen a jó híreknek megfelelő képet. Nagy dolog ám ez, hogy 230 színházi bérletet számlálnak a faluban, s az is, hogy a könyvtárba 350-en iratkoztak be. Való igaz, ebben a faluban mindig rendszeresen történik valami olyan esemény, amely az emberek szellemi életének fejlődését hivatott szolgálni, amely a gondolkodást, az izlést pallérozza. Mindezt itt tudomásul kell venni.

Közömbös kezdtem gondolkodni afelől, hogy azért mégis — a sok színházi bérlet ellenére — valami probléma van a művelődéssel.

A művelődés és a gazdasági élet nagyon szorosan összefüggő dolog, amely még akkor is kimutatható az összehasonlításból, ha az embernek egyébként nem volna szándékában, hogy ilyen összességében érdeklődjék. A nagyrábei Petőfi Termelőszövetkezetben már régebben foglalkoztak baromfi-tenyésztéssel, de az idén különösen sok csibe felnevelésre vállalkozott a szövetkezet. A számitás — úgy látszik — nem vált be; a baromfi nem hozza meg a várt jövedelmet. Sok az elhullás, az állatok jelentős része nem éri el a kívánt súlyt. Elszomorító képet mutat ez a jókora baromfiállomány. Látszik persze, hogy nem megfelelő az elhelyezés. Escherolles báró emeletes kastélya kint a határban fényűző lakosztály lehetett az urai számára, de a csirkeálmak nem megfelelő mégsem, mert a baromfiának nem való huzatos kastély, még akkor sem, ha egyébként parkettásak a szobák.

Felvetődik azért egy kérdés: milyen szakképzettségi szintet tartanak a baromfi-tenyésztés terén? Mert a baromfi-tenyésztés eredménye a szakképzésen múlik; hogyan gondozzák az állatokat. A tavaszon egyszer Berekböszörményben jártam, ahol éppen akkor zárult a baromfi-tenyésztő támfolyam, amelynek 60 asszonyhallgatója volt. Kérdeztem is az elnöket, hogy miért kell a szövetkezetnek ennyi baromfi-tenyésztőt, honnan vesznek annyi szárnyast, hogy 60 asszonynak munkát tudjanak adni. Az mondta: jó a tudás, elkél a háztájiában is.

Itt Nagyrábén az idén 50 ezer csibét hoztak ki a keltetőállomásról, de mindaddig egyetlen baromfi-tenyésztőt sem oktattak a szép új művelődési házban az állatok nagyüzemi tartásának módszereire. Amikor ezt tudomásul veszi az ember — nem is tehet mást —, a művelődésügyi helyzetén gondolkodik.

No igen, milyen kézenfekvő bizonyosság — mi több; magyarait — kínálkozik itt, hogy mit kell értenünk ma-napság a népművelés új tartalmán. Kell bizony színház, kell műkedvelő művészeti csoport — irodalmi színpad, táncgyűjtés. Szükséges a szellemi vetélkedő, az olvasómozgalom és minden más. A legfontosabb mégis a tartalom, amely már a mindennapi gyakorlati életben is érezteti hatását. Nem nélkülözhető a valóságos ismeretek, amelyek előbbreviszik az embert a munkájában. A szakszervezetekből következik elsősorban a művelődés hatásának elmélyülése.

Elhangzott sokszor, hogy a termelőszövetkezetek vezetői közül nagyon sokan csak a termelést tekintik döntő fontosságúnak, s nem figyelnek a művelődésre, fölösleges dolognak minősítik. Rossz fogalmazás, mert ha az emberek művelésével, tanításával, oktatásával nem foglalkoznak, már a termelést sem tekintik döntő fontosságúnak. A szakképzetlen szövetkezeti tag aligha tud nagy gazdasági eredményeket felmutatni.

Gazdálkodás, művelődés... A dolgok mélyére nézve nincs is ilyen kettőség, s főként nincs ilyen sorrend. Hiszen a művelődés munkáját is gazdasági eredmény születik — ha valóban újszerű elképzeléseink szerint alkotják a terveket —, s végül a gazdálkodás előnyére épül az igazi általános művelődés, a szilárd világnézet, a szocialista ember legfőbb jellemzője összességében.

Nemrég ülést tartott a Hajdú-Bihar megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága, határozat született, amely szerint semmi helye a falvakban szakszervezetnek, hiszen ezeknek, hónapokig. Nincs szükség látványosságokra; mi történt, hogy egy hónapig tartó harsogó művelődési mozgolódásra. Szóljon egész évre a művelődési munka.

Összegezve végül, csak azt lehet elmondani, hogy az olyan népművelési munka, amely a művelődési ház falain belül marad, s nem a gyakorlati élet követelményei szerint alakul — legyen bár milyen szépnek, jónak látszó; végül is hiányos. Beszélünk arról, hogy az életünkben minden helyi adottsághoz kell igazítani. Nos, ahol valamilyen mesterség, külön művelődési életet akarnak teremteni — mindegy, hogy miként formálódik a szövetkezet dolga —, valamilyen általános kultúrát akarnak életetni, ez egyben azt jelenti, hogy nem a helyi adottságok szerint dolgoznak.

Másként elmondva a dolgot, a nagyrábei példával lehet legjobban aláhúzni a mondanivalót: hiába van ott 230 színházi bérlet, ahol azért is pusztul a baromfiállomány, mert szakképzetlenek a gondozók.

Kiss János

HAZÁNK ÉLETÉBŐL

100 ISMERETTERJESZTŐ FILMET KÉSZÍTETT A KGM

A Kohó- és Gépipari Minisztérium műszaki tájékoztató és propaganda intézetének filmstúdiójában tíz év alatt több mint száz balesetelhárítási, tudományos, oktató és műszaki ismeretterjesztő rövidfilmet készítettek. Az alkotásokat bemutatják a fővárosi és vidéki üzemekben, s egyre többször tűzi őket műsorára a magyar televízió, sőt külföldre is eljuttatják.

A filmstúdióban az idén hét kisfilmet készítettek.

KÁROLYI MIHÁLY EMLÉKKIALLÍTÁS

Szerdán Gerelyes Ede, a legújabb kori Történelmi Múzeum igazgatója a helyszínen rendezett sajtótájékoztatón ismertette a csütörtökön nyíló Károlyi Mihály emlékkiállítás anyagát. Elmondta, hogy a kiállítás számos olyan dokumentumot tár a látogatók elé, amelyet eddig sem Magyarországon, sem külföldön nem mutattak be. A tárlat gazdag anyaga bemutatja egyebek között a Károlyi-család történetét, a nagy politikus fiatalkori emlékeit, pályakezdését, Tisza István elleni parlamenti harcait, képet ad az 1918-19-es években kifejtett politikai tevékenységéről, közéleti szerepléséről és életének emigrációban töltött szakaszáról.

EGY GÉP — 3000 KUBIKOS HELYETT

Ecséden a külszíni szénbányában két gépirást helyezett üzembe. Ezek súlya együttesen 620 tonna. Mindkét gép a maga nemében egyedüli a hazai bányászati történelemben. A 360 tonnás maroktárcsás kotrógép tízenhat és fél méter magas, naroktárcsán elhelyezett 12 merítőkanala egyenként 31 literes. A hatalmas gép naponta háromezer kubikos munkáját végzi el.

55 HID INDIÁNAK

Az indiai vasút ez év elején két versenytárgyalást hirdetett, összesen 86 acélszerkezeti vasúti hid szállítására. A pályázatokra 25 külföldi cégen kívül a magyar külkereskedelem is beadta ajánlatát, s az indiai vasút 85 közül 55 hidat hazánknál rendelt, a többit japán és angol cégek szállították.

lítják. A 30-40 méter hosszú hidak terveit az Uvaterv már el is készítette, négy henger-művünk pedig megkezdte az alapanyagok gyártását.

AUTOMATA VÉRNYOMÁSMÉRŐ

Orvosműszer-gyártásunk újabb korszerű vizsgáloberendezéssel gyarapodott. A Medior Művek budapesti műszer-gyárában szovjet dokumentáció felhasználásával és továbbfejlesztésével elkészült az automata vérnyomásmérő berendezés mintapéldánya. A különleges készülék elsősorban a kórházakban, a műtétek után, a betegek sorozatos vérnyomásméréséhez ad segítséget.

4000 VAGON HIBRID KUKORICA

Megkezdődött a teljes üzem az állami gazdaságok hibridkukorica-gyáraiban. A 37 000 holdnyi vetőmagtermesztő terület az idén mennyiségileg is,

minőségileg is igen jó termést adott, így a hibridüzemek az idén négyezer vagon vetőmagot fémzárhatnak. Ez fedezi a teljes hazai hibridkukorica-termesztés szükségletét és az export-igényeket is.

40 ELŐADÁS A FOGLALKOZÁSI BETEGSÉGEKRŐL

Az Orvos-egészségügyi Dolgozók Szakszervezete üzemorvosi szakcsoportjának tudományos nagygyűlése szerdán véget ért. A háromnapos tanácskozás több mint negyven előadás hangzott el. Megvitatták a foglalkozási betegségek, köztük a szilikózis, a vegyi-, zaj- és sugárártalmak, légzőszervi betegségek, gombás bőrbetegségek és idegrendszeri ártalmak problémáit, foglalkoztak az üzemi balesetekkel, az üzemegészségügy szervezésével és a gyógyult betegek munkába állításának kérdéseivel. (MTI)

Újabb mesterséges tenger készül a Szovjetunióban

Jövőre Krasznodartól délre újabb tenger építését kezdik meg. A mérnökök már elkészítették a gigantikus víztároló, a kubányi tenger tervrajzait. A hatalmas 2 700 000 köbméter viz befogadására alkalmas medencéből 150 000

hektárnyi rizsültetvényt, kukoricatáblákat és más növényekkel bevett nagy területeket fognak öntözni.

A víztároló a Kubánytól, a Malaja Labától, a Belajától és más folyóktól kapja a vizét.

Függetleníti magát az időjárástól az építőanyagipar

Elkészült a téglagyárak fejlesztésének húszéves terve

A Téglá- és Cserépipari Tröszt most készítette el húszéves tervét. Eszerint 1980-ig évi 1817 millióról 2440 millióra kell növelni a téglatermelést, hogy az országban ne legyen hiány ebből a fontos építőanyagból. A fejlesztés időszakában áttermek a vékony falú, de erős üreges téglá tömeges gyártására, s a termékek mindössze 38,5 százaléka marad tőmör gyártmány.

Ezért a kohóhabsalakkblokk-gyártó telepek körzetén kívüli lakótelepek korszerű anyagellátásáról a téglaiipar gondoskodik. Üreges téglából készítenek blokkot, valamint fal- és földpanelt. Eddig négy téglagyár tért át a fal-elemek termelésére, s az ötödik is hamarosan megkezdheti munkáját. Ezek évente 2500 lakáshoz elegendő falemelet szállítanak az építkezésekre, de 1970-ben már 6000 új otthon, 1980-ban pedig több mint 14 000 lakás korszerű építőelemet készítenek el a gyárakban üreges téglából.

Az iparág gyártási módszereit világszínvonalra emelik a fejlesztés időszakában. Távvezérléssel irányított automata-berendezésekkel cserélik ki a régi gépeket. Megváltoztatják az agyagmasszából préselt nyers termékek szárítási módszerét is. Nem a szabadtéri tárolóhelyeken, hanem a téglalemezt kemma hűtőkamrával fűtött szárító alagútban párolgatják el a vizet a nedves agyaggyúról. Ez lesz a legjelentősebb változás, mert a szárítás megoldása miatt nem kell attól tartani, hogy télen szétfagy a kiformázott nyers téglá. Így a távlati terv ígérte az iparág már függetlenítheti magát az időjárástól. (MTI)

Kommunisták a járműjavítóban

III. AMIKOR KIFOGYNAK AZ ÉRVEK

Vitázunk. A vita lényege: kevés-e a fizetés a járműben. Erről beszél hegesztő ismerősöm. — Hát persze, hogy kevés — vágja rá habozás nélkül az egyik bogárné. — Az attól függ — jegyzi meg az egyik alvázlakatos. — S elmondanak egy példát. — Lugosi Sándor székreny-lakatos — jó képzettségű, a szakmában jártas ember — meghallotta, hogy a XIII. sz. Autójavító Vállalatnál könyve-nyekben és többet lehet keresni. Nem gondolkodott sokat, kikérte magát, és átment oda. — Egy hét múlva visszajött. — Kérdezték persze, hogy mi történt. — Mi történt? — kérdezte vissza az öreg. — Menjtek el, és nézzétek meg. Azt mondják, itt rossz a kereset. Hát nem valami fényes, az igaz. De mindig megvan! Azt mondják, itt piszkos, lelket öl a munka. — Az igaz, tényleg nem úgy megy haza az ember, mintha manikűrösnek lett volna. De nem is hajtod magad avon. — Meg aztán... nézzétek itt a szabadievt. Amíg megvan, addig csak lepvintünk, ha hivatkoznak rá. De ha nincs! Próbáld csak elmenni a Balatonra. Minimum kétszáz forint. — Így meg csak kitöltöd a szabadievet... — Ha valamelyik ifjú ember mostanában valami „fényesebb” munkahelyre vágyik, azt tanácsolják neki: beszélj el a Lugosi Sándorral... — Valóban úgy van: megértik itt az emberek egymást. A kemény munka nagyon

az érvek mellé ez a jó kollektív szellem is felsorakozik. Ilyen embereket itthagyni? Van érv tehát a kommunizmus ellen. De van úgy, hogy kifogynak az érvek, s nehéz megmagyarázni némely dolgot. Az alapszervezettel pedig valóban jól vannak az emberek. Bátran, bizalommal keresik fel. De hát mondom, némely esetben elfogynak az érvek.

Például. — Az ivó-gesztőknél jártam. Éppen akkor hoztak szódavizet. Kértem, mennyit kapnak egy műszakban. — Semennyit. — Hát akkor...? — Szerezzük. — Honnan? — Adnak a többiek... — Hát maguknak nem jár védőtital? — Nem. — Ez homlokegyenest ellentmond az egészségvédelemnek. Először, mert hegesztőknél van szó, továbbá, mert olyanok a körülmények, hogy feltétlenül védekezni kell a javításnál a mérges gázok ellen.

Magyarázzák a munkások: — Adtak nekünk azelőtt 20 fillért egy liter szódát. Később egy forint tízért kaptuk. Még azt is megvettük. Most már pénzért sem kapunk. — Kapacitáshiány, ez a baj — mondják az osztályal.

A hiány a literes üvegekre vonatkozik. De vannak 25 literes ballonok! Azelőtt is úgy volt; mindenkinek saját pohár, s ha megszomjazott, töltött magának a ballonnal. — A Debrecen Városi Tanács V. B. ipari osztálya segíthetne — így mondták a munkáselvtársak. Ez a segítség süngös volna. Mert a komoly gondokat megértik a kocsiosztályon. De amikor egyszerűen szódavíz hiányzik, és immár második éve csak „szerzésből” isznak a hegesztők, ott már valami másban van a hiba. Nyilván, nem a pártalapszervezetnél!

Más. Jelentkezett egy fiatalasszony munkára. A KPM I. Vasúti Főosztályának A/2-es szabályzata értelmében — minden, a vasúti szolgálat bármely ágába kerülő személynek alapos orvosi vizsgálat kell átésznie. Némely esetben azonban túlhajszolják ezt a rendelkezést.

A fiatalasszony egyszerűen segedmunkára jelentkezett. Mégis úgy kezelték, mint aki első szakcsoportos lesz (ide tartoznak pl. a mozdonyvezetők). Az első szakcsoportos ezeket szállít. Nagy a felelőssége. Jelentkezéskor esetében csupán villamosgargonca vezetéséről lett volna szó. Személyt nem kell szállítani, csak fél- vagy 1 tonnás terheket.

Mégis két napra elküldték Pestre szem-, fül-, ideg-, egy sereg belgyógyászati vizsgálat után — amikor már az az aszsonyka beleszédült a várakozásba meg a különböző vizsgálatokba, közölték vele, hogy alkalmatlan.

Sírva utazott haza. Az üzemi pártbizottság közbejártására sikerült meggyőzni a munkágyvet: nem mozdonyvezető, nem első szakcsoportos lesz, hanem segédmunkás, és erre a munkakörre nagyon is megfelel. Így lett belőle fényező a kocsiosztályon. (Hadd tegyük hozzá, az egész járműjavítóban nincs első szakcsoportos ember. Talán azért küldték el ezt az asszonykát a pesti tortúrára — mert nő?) Javítani, finomítani kellene a B. ipari osztálya segítségére, mert megkeseríti az embereket, elveveszi munkakedvüket. Ezen sem a kocsiosztályon kell változtatni. Gyárkapun kívüli problémák, mégis mindig napirenden vannak.

a kolónia helyzete.

Balogh Mihályval, az üzemi pártbizottság titkárával indultunk el, mert a kocsiosztályon is úgy mondták: — Hiába érvelünk mi az egyenlős elbírálásról, az emberek mindig azt kérdeik, hogy a kolóniával mi lesz? Ott az elbírálásnak különös változatai érvényesülnek.

Hát lássuk. Bekopogtattunk Gvimesi Gézáékhoz. Az I. épületben laknak, a családfe és fia is lakatos. Az ágy alatt behajlik a padló. Korhadt. Elhanyagolt állapotban van a lakás. A IV. sz. épületben egy szoba, konyhás lakások vannak, kamra nincs. Ki hogy tud, úgy tesz el valamit félre. A konyhán nincs ablak, egész nap égnek a villanyok... A szoba sarkában kerítettek el valami helyet élelmiszer tárolására,

mert a konyhában, gőzben ez lehetetlenül gyors. — Javítottak itt mostanában valahol? — kérdelem Gyimesinét. — Igen — mondja. — Három lakást parkettáztak. — Fizikai dolgozókat? — Nem. — Éritenek itt új lakásokat? — Igen. A Ruyter utcán pályamesteri lakások készülnek.

A kolónia lakásaiban a szobákban kis vaskályhák vannak. Nemrég pedig — a kolónia emeletes bérházában — cserépkályhát raktak a jármű egyik osztályvezetőjének. — Bizony — mondták az üzemi pártbizottságon — vasúti bérház a Wesselenyi utcai is, de az mindig szép rendben van tartva, kényelmesek a lakások. A kolóniára nagyon kevés jut. — Ez a hiba! A kolónia „gazdája” a Pályafenntartási Főnökség. Attól tartok, a karbantartási, felújítási költségek elosztásával van baj. A jármű csak abba szól bele, hogy ki lakjon a kolónia egyik vagy másik lakásában, a kezelés már nem az övé. Így pedig hallatlanul sok a panasz.

A kocsiosztályi kommunisták tudják, látják, mi épül, mi készül a kolóniában és a szobabérházakban. Nagyon is nagyon tartják, hiszen naponta mennek hozzájuk az emberek, hogy segítsenek. De nem ök rendelkeznek a pénzzel. Nincs is meggyőző érvekük ha a kolóniára kerül a szó.

Nos, mikor számol be a gondokhoz helyzetéről a jármű dolgozóinak a Pályafenntartási Főnökség? Az őszinte, nyílt szó sokat jelentene. Akkor, ha őszinte az indoklás, akkor van érve a kocsiosztály pártbizottságának. Addig — mindig továbbadják a szót. S ez nem segít a kolónia gondjain. Sütő Gyula (Folytatjuk)

Péntektől megváltozik a MALÉV menetrendje

November 1-től, péntektől megváltozik a MALÉV menetrendje. Ettől kezdve Debrecenből 17 óra 25 perccor indul repülőgép Budapestre, amely 18.05-kor érkezik a fővárosba. Az utasokat ehhez a járatához az Aranybika elől a 17.35-kor induló autóbussz szállítja ki a repülőtérré. Budapestről 16 óra 35 perccor indul gép Debrecenbe, amelyhez az utasokat az autóbussz 15.55 órakor viszi ki a Ferihegyi repülőtérré. A reggeli járatok a téli időszakban szünetelnek.

Autóbusszjáratok a debreceni Köztemetőbe

A debreceni 6. sz. Autóközlekedési Vállalat az idén is közlekedtetni a tavaly már beavált temetői autóbusszjáratokat. Az autóbusszok ma, október 31-én 16 órától, holnap, november 1-én pedig délután 13 óra 30 perctől közlekednek a Vörös Hadsereg útja elejétől a temető főkapujáig. A vállalat személyforgalmi osztálya Debrecenben kívül a szükségletnek megfelelően Hajdúböszörményben is indít temetői járatokat. Az autóbusszok a fenti útszakaszon „T” jelzéssel közlekednek.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

szó 1 Ft.
szó 2 Ft.

Várható időjárás csütörtök estig: Változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb délen egy-két helyen kevés eső. Élénkülő keleti, délkeleti szél. Reggeli párásság, helyenként köd. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 9-13 fok között.

(MTI)
Debrecenben tegnap a hőmérséklet maximuma 11,6, minimuma -0,6 fok volt. Talajmentén -1,6 fokot mértek. Csapadék nem hullott. A nap 7 óra 48 percen át sütött. 19 órakor a hőmérséklet értéke 2,0 fok volt.

Miképpen a jövő évben 500 000 forintos költségvetéssel végzik az utak javítását, korszerűsítését.

Üljétán a Magyar utcai hidat korszerűsítik, hogy nagyobb legyen a teherbírása. A hídépítést a jövő évben végzik el 200 000 forintos költséggel.

Lichtmann ernyőkészítő Apollo mozi mellett. Ernőjavítás, anizsazs új ernyők eladása. (K)

A Hajdú-Bihar megyei KISZ-bizottság ifjúsági irodalmi színpada ma, október 31-én délután 6 órai kezdettel Hajdúszoboszlón az ifjúsági házban Radnóti-csetet tart.

Modern táncok tanítása a parkteremben (Aranybika). Tanfolyamkezdés november 3-án, de 9 órakor. Beiratkozás helyszínen kezdéskor. Tandíj 90 Ft. Tananyagvezető: Havancsik István és Garai Gizella táncpedagógusok. (K)

Megvizsgálták Püspökkladányban 33 közlőutát, és a szakvélemény alapján 18 közlőműszaki javítását rendeltek el.

Méltóság. November 3-án, vasárnap 10 órakor betelefontelefonos tanácslatosóra Nagy Károlynál. Pásztor u. 15. Az 1962. évi prémium-penziónarabok végleges feltevéseit igazolványt a tükörnek adják le. (K)

Áramszünet. A TITASZ értesíti a debreceni áramfogyasztókat, hogy november 1-én, pénteken reggel 9 órától 12 óráig a Mikespécsi úton a 14. számú, a 76. számú, a Kun, Kazár és Erdélyi utcákban és a Petőfi Termelőszövetkezetben szünetel az áramszolgáltatás.

Pere Béla börtönös díszletet rendezte Vörös Hadsereg útja 28. szám alól. Divattáskák nagy választékban. (K)

Dolgozókat alkalmazznak

Nagy létszámú Takarékszövetkezetek kiegészítették könyvelőit öt havi helyettesítéssel felvessz december 1-től.

Földművelésügyi minisztérium felvessz nagy számban munkásokat a Debreceni területi igazgatóságra. Ajánlatokat birtokrajzi, valamint a gyakorlati évek rövid leírásával Püspökkladányi Fmsz-hez kérjük küldeni.

Nagy gyakorlati munkások kiegészítését, építőiparban jártas szakmunkásokat a debreceni munkahelyre felvesszünk. Jelentkezés: Debreceni Építőipari Ktsz., Pásti u. 2. reggel 7-8 óráig. Téli munka biztosítva.

Felvetelre keresünk közgazdasági technikum iparszakán végzett férfi munkacsoport rezsigazdász, beszállító, jelentkezés: tévében Haldusági Iparművek, Debrecen, MH 278.

Beruházási műszaki ellenőrnek építéstechnikus keresünk BIOGAL Gyógygyógyár Debrecen, Pálfi u. 2-5. MH 281.

A 44. sz. Építőipari Vállalat azonnali beállással felvessz budapesti munkahelyekre is tsz-tagokat szerződéssel, továbbá kubikosokat és férfi segédmunkásokat. A vállalat a dolgozó kívánságára szerződést köt. Szállást, napi kétszeri étkezést, családfenntartóknak különleges díjat biztosítunk. Munkaruha, tanács-igazolás, tsz-tagoknak a tsz vezetőségétől igazolás szükséges. Jelentkezés: Budapest, V. Könyveskert tér 13-15.

Fűtési időszak, központi fűtéshez keresünk azonnali felvételt. Jelentkezni lehet személyesen rendezőintézetnél Püspökkladányban. 11416

Kőműves szak- és segédmunkásokat, valamint építéstechnikusokat azonnali felvessz a Debreceni Építőipari Vállalat, Irinyi u. 20. Téli munka biztosítva van.

Hentes és mészáros szakmában jártas nyugdíjast keresünk azonnali felvételt. Jelentkezés önéletrajzzal. Csapó u. 88. MERT ki-telezés. MH 287.

Több éves gyakorlatl rendelkező szűk területű kifizető helyre két fő vizsgázott kazánfűtő felvesszünk. Talajjavító Vállalat gépparkját Debrecen, Szoboszlói út 50. MH 291.

Férfi raktári segédmunkást felvessz a Kelet-magyarországi Papír-értékesítő Vállalat Debrecen, Vörös Hadsereg u. 41. MH 304.

Férfi segédmunkásokat azonnali felvesszünk. BARNEVÁLL, Diószegi u. 1. MH 302.

Katonaviselt fiatal segédmunkásokat felvessz a Fémfeldolgozó, Viskó u. Mihály u. 50. MH 303.

IBM Vízumi Vállalat azonnali beállással alkalmaz több éves gyakorlatl rendelkező vízumi üzemeletéséhez irányítási és adminisztrációs jártas gépészmunkást. Jelentkezés Debrecen, Hétvezér u. 21. MH 286.

Debreceni Víz- és Csatornaművek Vállalat azonnali beállással lakatos szakmunkást keres. Jelentkezni lehet Kossuth u. 43. Munkaügyi. MH 295.

Az igazságügyminiszter veszi át a büntetés-végrehajtás felügyeletét

Az Elnöki Tanács a hivatalos lapban kihirdetett törvényerejű rendelete értelmében a büntetés-végrehajtás felügyeletét november 1-től az igazságügyminiszter látja el. Az igazságügyminiszter gyakorolja mindazokat a jogokat, amelyeket a büntetés-végrehajtással kapcsolatban kiadott korábbi jogszabály a belügyminiszterre ruházott.

(MTI)

az utcai automata mérlegeknek

A Naplóban már két ízben kifogásoltuk olvasóink, hogy az utcai automata mérlegek nem megbízhatók. Bedobja az ember a pénzt — aztán jön a bosszúság: az egyik mérleg elnyeli a pénzt minden ellenőrzés nélkül (nem mutat súlyt), a másik mérleg meg mindig ugyanazt a súlyt mutatja stb.

Most harmadszor is szót kell ejteni az utcai automatamérlegekről. Ezúttal azonban a címetett nem a Belkereskedelmi Kölcsonzó Vállalat. Ugyan is az elmúlt héten Debrecen valamennyi utcai mérlegét megjavították, beszabályozták a vállalat szerelői. Néhány napig jók voltak az automata mérlegek, de most már ismét panaszok vannak: az automata mérlegek megint csak bosszúságot okoznak az embereknek. Az újabb ily hirtelen meghibásodásnak az az oka, hogy racionálisan működő gyermekek, sőt magukról megfeledkezett felnőttek mindenféle idegen tárgyat — gombot, jelvényt, drótdarabokat stb. — erőszakolnak bele az automata mérlegbe. A Belkereskedelmi Kölcsonzó Vállalat szerelői nem jöhettek minden héten Debrecenbe javítani. Tehát az automata mérlegek rongálói kell megrendszabályozni.

Nehéz dolog — kétségtelemül. Nem állhat minden mérleg mellett egy-egy vállalati ellenőr. De megvan a módja a károk megelőzésének, ha a közönség lép fel a másokkal tudatosan bosszúságot okozókkal szemben. (ny)

A spanyol bányászok sztrájkharcának támogatása

November 2-án este Dorogon a bányász kulturális napok alkalmából ünnepi hangversenyt rendeznek a József Attila művelődési házban. A hangversenyen fellép Háy Erzsébet és Simándy József Kossuth-díjas érdemes művész. A rendező szervek — a Dorogi Szénbányászati Tröszt szakszervezeti bizottsága, a József Attila művelődési ház és a dorogi Erkel Ferenc Állami Zeneiskola igazgatósága — úgy határoztak, hogy a hangverseny tiszta bevételét a spanyol bányászok sztrájkharcának támogatására ajánlják fel.

Moziműsor

VIG: 7/4, 8/1/9: Az ördög és a tízparancsolat, francia film. VIG: de. 1/10, 1/12, 1/2: Dérnyé, magyar film. APOLLO: de. 1/10, 1/12, 1/2. du. 1/4, 6, 1/9: Gengszterek és filantropok, lengyel film. ME-THEOR: 3. 1/6, 1/8: Az ördög és a tízparancsolat, HUNGARIA: 5. 1/8: A bérnyilkos, olasz film. KLINIKA: 6. 7: Megmentettem az élettem. BOCSKAI (Szapóker): 6: A kis álmódor. OLYMPIA (Vámospercsi út): 5. 7: A macska kinyújtja karmait.

Színházi műsor

Ma 7-kor Eretnégi előtt, csak tizenhat évvel felültek részére, bérletiszünet. Pénteken 7-kor Szent Johanna, bérletiszünet. Szombaton 7-kor Szent Johanna, bérletiszünet. 7-kor Szent Elődások a Hungária kamaraszínházban: Pénteken 7-kor Doktor úr. Szombaton 7-kor Doktor úr. Vasárnap 3-kor Doktor úr, este 7-kor Doktor úr. Székvénybérletet minden előadásban beváltható!

Szentiványi Lajos

Kossuth-díjas festőművész kiállítása a Medgyessy-teremben

A tárlaton megjelent közönség a megnyitóbeszédet hallgatja. (Foto Bakonszegi Imre)

Négyéves korában már rajzolt. Alig múlt hatéves, amikor megismerte az olajfestést. A gyermeki képzeletvilágnak megfelelően a gőzgépek formáit vonzotta. A mozdonyok nemes technikai építményeinek nyílegyenesen kapcsolódottak a távolságok vonzásai, majd az ifjúban az utazási élmények. Az ily vonatok mélyen tároldnak mindannyiunkban. Magasabb rendű áttételekben ott élnek tudatunk mélyeiben. A gyermeki Szentiványira is tartós hatást jelentettek Zugló, majd tízennél éves korában Tihany szépségei.

A fővárosi Iparrajziskolában kezdi el a festés alapvető tanulmányait. Később a főiskolán Benkhaid növendéke, de sokat tanul Réti és Rudnay korrekúráin is. Itt plántálódtak át belébe a nagybányai hagyományok, itt ismerte fel a színek képfarmáló erejét, amelyekhez egyre

inkább kapcsolódott világnézet kérdések is. Így kovacsolódott rendszerbe eme mozaikszemek, amelyek később egy nagy művész emberi és szellemi portréjává rendeződtek.

Szentiványi Lajos személyében olyan művész áll elénk, akinél a stílus és a mű jelleme

EGYSÉGBE FONÓDIK,

akinel a témák, a kép szerkezeti felépítése, a színek egy saját hangú, egyéni művészt tükröznek — igazi koloristát. Festményein a szín hangulati értelmet kap, ugyanakkor szerkezeti tényezője is művészetének.

A színek jelentőségével elméletileg is foglalkozott. Életmórában szól arról, hogy gyermekkorra óta nála a festésben a szín felfokozott örömet jelentett. Érdekelte a szí-

nekkel telített fény — amelyek most is itt izzanak a tárlaton kiállított vízfestményekben. Mégsem hanyagolja el a rajzot. Tudja, ismeri a rajz fegyvermező erejét.

A HANGULAT.

Egy beszélgetése alkalmával elmondotta, hogy az itt is kiállított Würtzburgi hajnalt a vonatablakból látta meg, s eredeti tervétől eltérően megszakította utazását, hogy egy mélyre hangolt látomásban másokkal is közölje: hogyan ívódott képzetbe a derengő hajnal, hogyan küszört fel néhány vörös az éjszaka sötét egére. Hogy a zene nyelvén fejezzük ki magunkat: Szentiványiból a látvány először egyszerű szimfonikus hangzást váltott ki, s csak aztán kezdett figyelni az egyes hangszerek beszédére, a csellók és gordonok alt tónusaira, a hegedők lírai hangjára, a fuvókák és oboák pasztorál játékoságára...

Az itt kiállított művek sok gondolat csirját, több megvalósult vagy ezután megvalósítandó mű alapötletét hordozzák. A csopaki sorozat régióta dédelgetett elképzelések vetülete. Találunk a tárlaton pl. egy Hemingway-vázlatot,

amelyet a nagy író tragikus halála váltott ki belőle. De vannak olyan régi élményei is, amelyeket ifjú kora óta hordoz magában, amelyek még „színek, érzetek ködlő halmaz”, de már forr, érelődik egy újabb, nagyszabású kép panorámája.

HÉT JELENETBEN

fogta össze. Mennyire kapcsolódik itt a balatoni táj az emberrel! A víz és az ég egymást fokozó reflexei bizonyítják, hogy még mindig, még Egry József után is lehet újat mondani a „magyar tenger”ről. — A tó ezüstös remegése hatalmas felületet érzékeltet, óriásivá fokozva a látványt. Mennyi részlet-megfigyelésekből ötvöződik egy-egy kép! A szőlőtőkék erdejét, ágas-bogas szerkezetét nagyvonalúan, széles ecsetvonással jelöli. A színek sodrásában mindig felfedezhetjük a lényegre való törekvést. A *Létlátás Széchenyi-parkba* c. akvarelljén a mély kébbe jelképesen nyúlik egyetlen sárguló ág, mintha az ősz elmúlást lehelő érzetét ebbe az egyetlen lehaló gallyba zsúfolná. A *Sárospatoki kőcsögek* képén a felsorakozó cserépedények ritmikus rendje, a szoba minden tárgya, az ablakba helyezett virág jelzi. Itt ezen a képen nincs értendő az élők, a természet és a tárgyak között.

Érzékeny lelkületét nemcsak a magyar tájak szépsége ragadja meg. Párizs éppúgy érdekli, mint a cannes-i moló vagy a krími botanikus kertek keleti pompája, s a jaltai tengerpart...

Megszoktuk már, hogy festőink többségénél az akvarell csak alkalmi kirándulás vagy nagyobb művek előkészítő vázlata. Szentiványinál

LÉNYÉHEZ TARTOZÓ MŰFAJ,

amelyet tisztel, és amelyre méltó feladatokat bíz. Festőtársa Domanovszky Endre az itt kiállított *Balatoni-füredi üdülőkert* látán megjegyezte: „Erről kellene az akvarell a főiskolán tanítani!”

Szentiványi Lajos alkotó művészetének teljességében dolgozik ma is, ugyanakkor tanít a főiskolán, s fiatal művészeink közül egyre többen vallják mesterüknek.

Dr. Tóth Ervin

Nyolcvan éves az első debreceni Petőfi-szobor

Debrecenben két monumentális Petőfi szobor van. Az egyik — a mindenki által ismert — a Petőfi téren áll 1948. március 15 óta, Medgyessy Ferenc műve. A másik, a kevésbé ismert, a református kollégium díszlépcsőházában van, Izsó Miklós tervei nyomán Huszár Adolf alkotása. Ezt a szobrot ércebe öntve 1882-ben Budapestén állították fel, eredeti gipszmintáját pedig 1883. október 31-én leplezték le a kollégiumban.

A gipszmintát a budapesti Petőfi-szobor-bizottság jegyzője Reményi Antal 1882 nyarán ajánlotta fel ajándékként megörzés végett Balogh Ferenc akkori kollégiumi igazgatónak. A kollégium örömmel elfogadta az ajándékot: a 22 000 forint értékű mintát.

Megalakították a szobor végrehajtó bizottságát, amelynek lelkes és legtevékenyebb tagja Balogh Ferenc volt. A 3300 kilogramm súlyú és csaknem négy méter magas gipsz szobrot Bécsből ládákban Debrecenbe szállították oly

gyorsan, hogy már 1882. október 20-án a kollégiumban volt.

Huszár Adolf, az alkotó szobrász tanár 1883. május 12-én jött Debrecenbe a hely kijelölése végett. Ő ajánlotta megfelelő helynek a kollégium díszlépcsőházát. „Itt megállhat 500 évig” mondta a művész. Egy 650 kilogrammos vörös márvány kólpra helyezték. Az építészeti munkát Szikszai Lajos építész vezette, a szobor összeállítását Andráka József szobrász végezte.

Az ünnepélyes leleplezés 1883. október 31-én volt a kollégium dísztermében és a lépcsőházban. A díszteremben a kollégiumi kántus elénekelt a Himnusz, aztán Balogh Ferenc mondott beszédet. Aztán kivonulva a lépcsőházba, míg a kántus a Talpra magyart énekelte, lehullott a lepel, és a szobrot az ifjúsági egyletek megkoszorúzták.

Azóta, immár nyolcvan éve áll a szobor. Erdős Károly

Szentiványi Lajos: A pesti Duna-parton

